

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

Warszawa, dnia 3/12/2014 r.

L. dz. JM/1606/747/1/2014

Zakłady ubezpieczeń Zakłady reasekuracji

Szanowni Państwo,

Organ nadzoru, wzorem rekomendacji wydawanych w latach ubiegłych co do wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego za dany rok rekomenduje, aby zakłady ubezpieczeń/reasekuracji nadal stosowały zachowawczą politykę dywidendową, a wypracowany zysk przeznaczały na wzmocnienie swojej pozycji kapitałowej. Prowadzenie przez zakłady ubezpieczeń/reasekuracji zachowawczej polityki dywidendowej, w opinii organu nadzoru przyniosło pozytywne efekty, w szczególności w postaci utrzymywania wskaźników wypłacalności na stosunkowo wysokim poziomie, a tym samym budowania odpowiednich buforów kapitałowych.

Rok 2014 był okresem, w którym obserwowane były podwyższone ryzyka w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki, w szczególności wynikające ze złożonej sytuacji polityczno-gospodarczej wschodniej części Europy, zwiększające niepewność co do przyszłego rozwoju koniunktury w Polsce. Ponadto istotnego znaczenia nabiera obserwowana praktyka w obszarze ubezpieczeń - orzecznictwo sądowe w zakresie wypłaty zadośćuczynień, części zamiennych, pojazdów zastępczych, stosowanych opłat likwidacyjnych w ubezpieczeniach o charakterze inwestycyjnym, która negatywnie może wpłynąć na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń/reasekuracji. Systematycznie wzrasta znaczenie ryzyka utraty reputacji przez zakłady ubezpieczeń, a wyzwaniem pozostaje zbudowanie ubezpieczeń opartych na kulturze relacyjnej - dobrych kontaktach z klientami, które procentują w długim terminie, poprzez większą lojalność i zaufanie ze strony klientów.

Dodatkowo na powyższy obraz otoczenia działalności zakładów ubezpieczeń/reasekuracji nakłada się wejście w życie, od dnia 1 stycznia 2016 r., nowych przepisów Dyrektywy Wypłacalność II, które będą implikować nowe wymogi wypłacalności. Przeprowadzone w 2014 roku po raz kolejny dla sektora ubezpieczeń badanie ilościowe QIS, pozwoliło zarówno zakładom ubezpieczeń/reasekuracji, jak i organowi nadzoru, na dokładniejsze rozpoznanie potrzeb kapitałowych związanych z nowym reżimem wypłacalności.

Zatem mając na uwadze konieczność zapewnienia ochrony interesów ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, zalecane jest dalsze wzmocnianie zabezpieczenia kapitałowego sektora ubezpieczeń. Jednocześnie nie należy również zapominać o negatywnych skutkach potencjalnych zdarzeń katastroficznych, na które zakłady ubezpieczeń/reasekuracji powinny być odpowiednio przygotowane poprzez posiadanie odpowiednich buforów kapitałowych.

W świetle powyższego, organ nadzoru, wzorem rekomendacji co do wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w 2013 roku, przekazanej do zakładów ubezpieczeń/reasekuracji przy piśmie z dnia 11 grudnia 2013 r., mając na uwadze czas planowania przez zakłady ubezpieczeń/reasekuracji założeń planów finansowych na 2015 rok, uznał za zasadne wydanie rekomendacji w sprawie

wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w 2014 roku. Organ nadzoru rekomenduje zatem, aby zakłady ubezpieczeń/reasekuracji w dalszym ciągu prowadziły zachowawczą politykę dywidendową, a wypracowany zysk przeznaczają na wzmocnienie swojej pozycji kapitałowej.

Zaleca się, aby dywidendę wypłacili wyłącznie zakłady ubezpieczeń/reasekuracji, które spełniają wszystkie poniższe kryteria:

- I. otrzymały w ramach BION za 2013 r. ocenę ryzyka dobrą (1,00) lub zadowalającą (2,00);
- II. w 2014 r. nie wykazały niedoboru środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności lub kapitału gwarancyjnego, ani niedoboru aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (w okresach miesięcznych lub kwartalnych);
- III. w 2014 r. nie były objęte planem lub programem naprawczym, o których mowa w art. 187 ust. 1-3 i 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej;
- IV. według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. posiadają wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych (rozumiany jako minimum z wielkości środki własne do marginesu wypłacalności oraz środki własne do kapitału gwarancyjnego) w wysokości co najmniej 160% w przypadku zakładów działu I lub 200% w przypadku zakładów działu II;
- V. w wyniku przeprowadzonych testów stresu na dzień 31 grudnia 2014 r. dla wszystkich badanych rodzajów ryzyka wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych wyniósł co najmniej 110% i wskaźnik pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiednimi aktywami wyniósł co najmniej 100%;
- VI. w przeprowadzonym ilościowym badaniu wpływu wg stanu na 31 grudnia 2013 r. wykazały dopuszczone środki własne w wysokości co najmniej równej minimalnemu wymogowi kapitałowemu i kapitałowemu wymogowi wypłacalności.

Zakłady ubezpieczeń/reasekuracji spełniające powyższe kryteria powinny ograniczyć wypłatę dywidendy maksymalnie do 75% wysokości wypracowanego w 2014 r. zysku, przy czym wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych po wypłacie dywidendy powinien utrzymywać się na poziomie co najmniej 110%.

Jednocześnie dopuszcza się wypłatę dywidendy maksymalnie z całego wypracowanego w 2014 r. zysku (co oznacza, iż nie dopuszcza się wypłaty z wypracowanych zysków z lat ubiegłych), o ile pokrycie wymagań kapitałowych po wypłacie dywidendy utrzymywać się będzie na poziomie wyższym niż określony w kryterium IV, a także zostanie utrzymane spełnienie kryterium V i VI z uwzględnieniem stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. skorygowanego o wartość dywidendy.

Zakłady ubezpieczeń/reasekuracji spełniające powyższe kryteria, przy podejmowaniu decyzji w sprawie wysokości dywidendy, powinny uwzględnić dodatkowe potrzeby kapitałowe w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2014 r., wynikające m.in. ze wzrostu kosztów spowodowanych zmianami w otoczeniu rynkowym i prawnym (np. orzecznictwem sądowym), a także potrzeby kapitałowe wynikające z konieczności przygotowania się do wymogów systemu Wypłacalność II.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Andrzej Jakubiak